

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Hodnotící zpráva o dopadu projektu v lokalitě

Česká Kamenice

Kristýna Drápalová

Říjen, 2021

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, reg. č. projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586.
Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Obsah

Seznam příloh.....	3
Seznam grafů	3
Seznam tabulek.....	3
1. Seznam použitých zkratk.....	4
2. Manažerské shrnutí	5
3. Základní terminologie	7
3.1 Sociální vyloučení	7
4. Metodologie a cílová skupina	8
4.1 Cíle / evaluační otázky	8
4.2 Předmět evaluace	9
4.3 Metodologie	9
4.4 Limity evaluace	10
5. Popis výchozího stavu vzdělávacího systému a kontextu v lokalitě	11
5.1 Předškolní vzdělávání	11
5.2 Základní školství	12
6. Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění	17
6.1 Strategický cíl: Zvyšovat kvalitu předškolního vzdělávání a zapojovat do něj stále více dětí	18
6.2 Strategický cíl: Zvyšovat kvalitu vzdělávání na základní škole s důrazem na snížení předčasných odchodů ze základního vzdělávání	20
7. Zhodnocení rizik při plnění cílů (obecná rizika i konkrétní rizika v řešené lokalitě).....	22
8. Výsledný stav vzdělávacího systému a doporučení do budoucna	23
8.1 Adresnost / relevance	23
8.2 Konzistence	24
8.3 Koordinace a synergie	24
8.4 Udržitelnost.....	24
8.5 Shrnutí hlavních zjištění	25
8.6 Doporučení	25
8.6.1 Hlavní doporučení pro lokalitu Česká Kamenice.....	26
8.6.2 Doporučení adresovaná ASZ	27
9. Zdroje a literatura.....	28
10. Přílohy.....	28

Seznam příloh

Příloha 1: Harmonogram evaluace	28
---------------------------------------	----

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu žáků se SVP v jednotlivých ZŠ za školní roky 2016/17 až 2020/21	13
Graf 2: Počet žáků opakujících ročník celkem za všechny ZŠ ve městě Česká Kamenice dle typu třídy ve školním roce 2016/17 až 2020/21.....	15

Seznam tabulek

Tabulka 1: Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v jednotlivých ZŠ ve městě Česká Kamenice ve školním roce 2020/21.....	13
Tabulka 2: Vývoj podílu počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku na celkovém počtu žáků ukončivších docházku dle typu třídy ve školním roce 2015/16 až 2019/20	14
Tabulka 3: Vývoj počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku v 7., 8., 9. a 10. ročníku za všechny základní školy ve městě Česká Kamenice dle typu třídy ve školním roce 2015/16 až 2019/20	15
Tabulka 4: Vývoj podílu počtu žáků opakujících první ročník na všech žácích v první třídě dle školy a typu třídy ve školním roce 2016/17 až 2020/21.....	16
Tabulka 5: Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění – strategický cíl 1	18
Tabulka 6: Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění – strategický cíl 2	20
Tabulka 7: Rizika uváděná v MPI města Česká Kamenice pro období 2021-2023	22

1. Seznam použitých zkratk

ASZ	Agentura pro sociální začleňování (odbor Ministerstva pro místní rozvoj ČR)
CDM	Centrum dětí a mládeže
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
IKV	inkluzivní a kvalitní vzdělávání
KIV	konzultant inkluzivního vzdělávání
KPSVL	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
KŽV	odlišné kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky dítěte
LMP	lehké mentální postižení
MPI	Místní plán inkluze
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MÚ	městský úřad
NNO	nevládní nezisková organizace
NZDM	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OP JAK	Operační program Jan Ámos Komenský
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP Z	Operační program Zaměstnanost
ORP	obec s rozšířenou působností
OSPOD	Orgán sociálně právní ochrany dětí
PO	podpůrné opatření
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PŠD	povinná školní docházka
SAS	sociálně aktivizační služby
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPSZ	Strategický plán sociálního začleňování
SŠ	střední škola
SVL	sociálně vyloučená lokalita/lokality
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠZ	Školský zákon
ZŠ	základní škola

Licence Creative Commons: CC-BY – uveďte původ, Česká republika
Creative Commons — Attribution 4.0 International — CC BY 4.0

Poděkování

Autorka evaluace děkuje všem respondentům v lokalitě za vynikající spolupráci v rámci uskutečněných rozhovorů.

2. Manažerské shrnutí

Za hlavní intervenci ASZ v lokalitě Česká Kamenice v oblasti inkluzivního vzdělávání je považováno strategické plánování společně s městem, jehož výsledkem je vytvoření a naplňování tzv. Místního plánu inkluze. Cílem dopadové evaluace je proto ověřit, nakolik tento plán splnil jako strategický dokument svůj účel z hlediska reálných výsledků v oblasti inkluzivního vzdělávání a nakolik byly naplněny jeho strategické cíle. V případě, že výsledků dosaženo spíše nebylo, se pak evaluace též zaměřuje podrobněji na vhodnost zacílení MPI vzhledem k potřebám v MPI identifikovaným. V rámci evaluace byla stanovena pouze jedna hlavní evaluační otázka: *Jakou změnu podnítl dokument MPI mezi aktéry v území?*

Stručný úvod o lokalitě Česká Kamenice

Mezi lokalitami, které spolupracují s ASZ, patří město Česká Kamenice spíše k menším lokalitám. Nachází se zde jedna běžná ZŠ, jedna Speciální základní škola a Praktická škola¹ a dvě MŠ.

V České Kamenici nicméně nezávisle na spolupráci s ASZ funguje v mnoha ohledech dobrá spolupráce mateřských škol a základní školy s Odborem sociálních věcí (převážně s OSPOD) a asistenty prevence kriminality (Městská policie).

Ve městě Česká Kamenice také nezávisle funguje spolupráce, koordinace a síťování místních aktérů v lokalitě především díky MAS Český sever, MAS Labské skály a tedy MAP ORP Děčín. Respondenti spolupráci s MAS hodnotili pozitivně.

Metodologie

Dopadová evaluace vychází převážně z kvalitativních metod zkoumání. Hlavním zdrojem dat nicméně byly individuální polostrukturované rozhovory, které poskytli klíčoví aktéři lokality. Předkládaná zjištění tedy odrážejí subjektivní pohled těchto respondentů. Většina rozhovorů probíhala formou online rozhovorů přes streamovací služby či telefonicky. Sběr dat se uskutečnil v srpnu a září 2021. Celkem tedy bylo realizováno 10 rozhovorů s **celkem 9 respondenty**² (z toho 6 místních aktérů, 3 zástupci ASZ).

Hlavní zjištění z dopadové evaluační zprávy

K vyhodnocení Místního plánu inkluze lze závěrem konstatovat, že dva strategické cíle přesně navazují na problémy a tematické oblasti definované v dokumentu Místní plán inkluze. Dle respondentů byl zájem naplňovat aktivity uvedené v MPI.

Strategický dokument Místní plán inkluze celkově obsahuje 20 opatření, z toho 18 opatření nebylo realizováno, 1 bylo realizováno pouze částečně a 1 bylo realizováno zcela.

Dle respondentů je zájem naplňovat opatření uvedená v dokumentu Místní plán inkluze, nicméně jednání pracovní skupiny přišlo vniveč z důvodu nepodání žádosti do některé

¹ Zřizovatelem je kraj.

² V jednom případě jsme v rámci jednoho rozhovoru mluvili se dvěma respondenty dohromady.

z výzev OP VVV. Důvodem byla skutečnost, že žádost nebyla v odpovídajícím stavu, aby mohla být podána³. Dále v žádosti (a tedy i v dokumentu Místní plán inkluze) chyběla tzv. povinná aktivita, opatření, které by umožnilo žádat o dotaci⁴.

Lze také zhodnotit, že spolupráce ředitelů a ředitelek základních a mateřských škol s MAP by mohla mít kladný vliv na plnění opatření uvedených v MPI.

Ve městě Česká Kamenice můžeme najít příklady dobré praxe⁵, které mohou být inspirací pro ostatní lokality. Kupříkladu NZDM Sklep nabízel nadstandartní pomoc dětem ze SVL v období pandemie Covid-19. V době od září 2020 do dubna 2021 byla zařízením poskytnuta pomoc dětem s distanční výukou přímou i materiální. Konkrétně bylo uskutečněno 269 výkonů v pomoci s distanční výukou, materiální pomocí a doučováním

ZŠ T. G. Masaryka dříve realizovala tzv. Odpolední školu, která probíhala každý týden jednu hodinu a v rámci níž, učitelé měli na starost zhruba pětici dětí, jež měly problém se školním prospěchem. Díky tomuto opatření došlo ke snížení počtu neprospívajících žáků. V současnosti škola uskutečňuje toto doučování prostřednictvím podpory ze Šablon.

Nejdůležitější doporučení pro lokalitu Česká Kamenice:

- Lokalitě lze doporučit zapojit se do výzev v rámci Operačního programu JAK.
- Mateřským školám a základní škole lze doporučit zúčastnit se nabídnutých tuzemských stáží.
- Lze doporučit realizovat daná opatření, jelikož mohou mít velké benefity pro lokalitu, ať už je to sdílení know-how mezi pedagogy, či posílení vztahu mezi pedagogy a rodiči.
- Lze doporučit vedení školy, ale především zřizovateli školy neignorovat problém segregování ve vzdělávání a zaměřit se na jeho zvrácení. Této situaci by mohla pomoci realizace některých vybraných opatření uvedených v MPI.
- Lze doporučit neustále pracovat na koordinaci místních aktérů a na jejich vzájemné spolupráci.

³ Společnost ALTA PRO, s.r.o. byla oslovena, aby vytvořila žádost. Nicméně ji nedopracovala do potřebného stavu, tudíž žádost nemohla být podána.

⁴ Součástí výzvy byly povinné aktivity, které nesměly v žádosti chybět. Konkrétně šlo o balíček aktivit a každý žadatel musel u daného balíčku vybrat minimálně jednu aktivitu, aby se dala žádost podat. Touto aktivitou mělo být mentorování a školení pedagogů běžné základní školy pedagogy Speciální základní a Praktické školy. Tito pedagogové byli osloveni, neměli však zájem aktivitu vykonávat. Po tomto zjištění nedošlo k oslovení jiných odborníků např. PPP, SPC či jiné speciální základní školy. Žádná jiná povinná aktivita v žádosti (a tedy i v MPI) nebyla zahrnuta, tudíž i tato skutečnost vedla k nepodání žádosti o dotaci.

⁵ V rámci MAP ORP Děčín se uskutečnil tzv. KARIÉROVÝ ČTYŘLÍSTEK. Tento projekt získal národní cenu kariérového poradenství pro rok 2020 a také lze považovat za příklad dobré praxe v ORP Děčín.

3. Základní terminologie

Agentura pro sociální začleňování byla v roce 2008 ustavena jako ústřední nástroj státní správy pro řešení sociálního začleňování. Jejími dvěma základními úkoly je zajištění podpory obcím v procesu sociální integrace a odborná koordinace řešení sociálního vyloučení na národní úrovni. ASZ podporuje obce a města v tom, aby mohly plnit svoji funkci v zajišťování rovného přístupu ke vzdělávání, bydlení, zaměstnání, zdravotní péči a dalším zdrojům a institucím všem svým občanům bez ohledu na jejich sociální status.

Základním nástrojem ASZ při řešení sociálního vyloučení v konkrétní obci je **sítování a propojování relevantních místních aktérů**, které je nezbytným předpokladem pro implementaci integračních procesů. K tomu slouží tzv. **lokální partnerství** (dále jen LP), platforma, v jejímž rámci se koordinovaně řeší jednotlivé problematické oblasti prostřednictvím vytčení strategických cílů a naplňování konkrétních opatření pro jejich naplňování. Obec vytváří ve spolupráci s pracovní skupinou pro vzdělávání a zástupci ASZ (lokální konzultant a konzultant pro inkluzivní vzdělávání) **Místní plán inkluze v oblasti vzdělávání** (dále jen MPI).

Cílem MPI je systematizace opatření na podporu inkluzivního vzdělávání v obci v rámci místní vzdělávací soustavy. Plán je vypracován na dobu 3 let. Návrh plánu obsahuje identifikaci problémů v oblasti inkluzivního vzdělávání a rámcový návrh možných opatření řešících daný problém. Opatření přijatá v rámci MPI řeší především problematiku zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření, zejména zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků socioekonomicky znevýhodněných a pocházejících z odlišného kulturního prostředí, tj. dětí a žáků žijících v sociálně vyloučených lokalitách či ohrožených sociálním vyloučením, a problematiku desegregace škol.

MPI je zpracován v kontextu předpokládaného demografického a sociálně ekonomického vývoje a s ohledem na efektivitu vzdělávací soustavy v místě s ohledem na počty výše zmíněných skupin. Pro nastavení opatření také slouží analýza místní vzdělávací sítě, která popisuje místní vzdělávací síť jak kvalitativně, tak kvantitativně.

ASZ je zprostředkujícím aktérem, který nemá přímý vliv na stav sociálního vyloučení a sociálně vyloučených lokalit v obcích. V současné době je nejsilnějším nástrojem vlivu na obce v rukou ASZ **Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám** (dále jen KPSVL), který umožňuje obcím spolupracujícím s ASZ exkluzivně podávat projekty do uzavřených nesoutěžních výzev, kde jsou pro ně předem alokovány značné finanční zdroje. Projektové poradenství⁶ v rámci KPSVL se tak stává zásadní intervencí ASZ ovlivňující řešení sociálního začleňování v obcích.

3.1 Sociální vyloučení

Pod pojmem **sociální vyloučení** chápeme proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních,

⁶ Projektovým poradenstvím v tomto smyslu rozumíme „odbornou podporu územních celků a jejich partnerů při přístupu k čerpání fondů EU, zejména v návaznosti na KPSV 2021+, včetně vydávání stanovisek o souladu projektů s PSZ“ (ASZ 2021).

např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají ztížený přístup ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, a zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení. Současně se snižuje možnost jejich participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování. Se sociálním vyloučením je často spojena určitá míra stigmatizace ze strany většinové společnosti.

Mezi základní indikátory sociálního vyloučení patří materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování, kriminality a vysoká míra migrace. Kombinace těchto faktorů brání zasaženým jedincům či rodinám v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Každý z uvedených aspektů sociálního vyloučení může být v různých lokalitách a u různých jejich obyvatel zastoupen v jiné míře. Různé kombinace intenzity těchto jevů pak vytváří charakter jednotlivých lokalit, které se stejně jako lokální kontext mnohdy výrazně liší.

Pokud dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací několika nebo všech výše zmíněných ukazatelů, hovoříme o **sociálně vyloučené lokalitě** (dále jen SVL). Sociálně vyloučené lokality obvykle vznikají působením systémových aktérů či tržních mechanismů. Při jejich vzniku lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou zákonné normy, tržní mechanismy a stanoviska zbytku společnosti, i faktory vnitřní, které se často mezigeneračně reprodukuji (např. životní styl samotných sociálně vyloučených). Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou. Je však nutné důrazně se vyhradit proti zaměňování pojmu sociální vyloučení s příslušností k romskému etniku, stav vyloučení ze společnosti může postihnout kohokoliv neohledně na jeho etnickou příslušnost.

Dopady sociálního vyloučení na oblast vzdělávání jsou komplexní a projevují se v několika rovinách. Obecně lze ale říct, že děti/žáci vyrůstající v prostředí sociálního vyloučení mají menší vzdělanostní šance a jsou častěji předurčeny ke školnímu neúspěchu než jejich vrstevníci.

4. Metodologie a cílová skupina

4.1 Cíle / evaluační otázky

Za hlavní intervenci ASZ v lokalitě v oblasti inkluzivního vzdělávání je považováno strategické plánování společně s obcí, jehož výsledkem je **vytvoření a naplňování MPI**. Cílem dopadové evaluace je proto ověřit, nakolik tento plán **splnil jako strategický dokument svůj účel** z hlediska **reálných výsledků v oblasti inkluzivního vzdělávání** a nakolik byly naplněny jeho strategické cíle. V případě, že výsledků dosaženo spíše nebylo, se pak evaluace též zaměřuje podrobněji na **vhodnost zacílení MPI vzhledem k potřebám** v MPI identifikovaným. V rámci evaluace je stanovena pouze jedna hlavní evaluační otázka:

Hlavní evaluační otázka: Jakou změnu podnítl dokument MPI mezi aktéry v území?

Otázka je zodpovězena prostřednictvím **vyhodnocení jednotlivých strategických cílů MPI**. Podle těchto cílů je strukturována celá analytická část zprávy. Nahrazují tak evaluační podotázky.

Konkrétně se jedná o **2 hlavní** (strategické) **cíle**:

- **Strategický cíl:** Zvyšovat kvalitu předškolního vzdělávání a zapojovat do něj stále více dětí.
- **Strategický cíl:** Zvyšovat kvalitu vzdělávání na základní škole s důrazem na snížení předčasných odchodů ze základního vzdělávání.

Ačkoli primární cílovou skupinou ASZ v rámci projektu je město a místní institucionální aktéři, zvolená evaluační metoda šetří v rámci závěrečné zprávy dopady na cílovou skupinu v lokalitě (vliv spolupráce na institucionální aktéry řeší závěrečná zpráva *Hodnocení kvality spolupráce Česká Kamenice*). Tento přístup byl zvolen, protože **cílem dopadové evaluace** je, kromě vyhodnocení MPI jako takového, zjistit, **zda v lokalitě v širším smyslu dochází nebo nedochází na poli IKV k zamýšleným změnám**, a získat doporučení pro ASZ i pro lokalitu pro budoucí období.

4.2 Předmět evaluace

Předmětem evaluace je MPI města Česká Kamenice, konkrétně posouzení, nakolik aktivity v tomto plánu uvedené reálně přispívají k naplňování strategických cílů stanovených v MPI. Pro zhodnocení naplnění jednotlivých cílů je zapotřebí znát konkrétní opatření, která aktéři v lokalitě realizovali. V kapitole 6 dané evaluační zprávy je proto uveden seznam opatření, která jsou uvedena ve strategickém dokument MPI, a vyhodnocení, do jaké míry aktivity byly, nebo nebyly realizovány.

4.3 Metodologie

Evaluace vychází převážně z kvalitativních metod zkoumání. Hlavním zdrojem dat nicméně byly individuální polostrukturované **rozhovory**. Většina rozhovorů probíhala formou online rozhovorů přes streamovací služby či telefonicky. Sběr dat se uskutečnil v srpnu a září 2021. Celkem bylo realizováno **10 rozhovorů**.

Kompletní harmonogram evaluace je uveden v příloze této závěrečné zprávy. Získaná data byla analyzována se zřetelem na zachování anonymity klíčových aktérů. Níže uvádíme přehled všech rozhovorů.

Zdroje dat:

1. **Desk research** z veřejně přístupných zdrojů.
2. **Data z výkazů MŠMT** za školní roky 2016/17 až 2020/21.
3. **Polostrukturované rozhovory se zástupci ASZ:**

- KIV č. 1 (od roku 2019 do roku 2020),
- KIV č. 2 (od roku 2021),
- Lokální konzultant (OP Z).

4. Polostrukturované rozhovory s lokálními aktéry:

- **klíčový zástupce města Česká Kamenice: 1 respondent,**
- **zástupci vzdělávacích institucí:**
 - zástupci ZŠ: 2 respondenti,
 - zástupce MŠ: 2 respondenti.
- **zástupce MAS a MAP: 1 respondent.**

Celkem tedy bylo realizováno 10 rozhovorů⁷ s **celkem 9 respondenty**⁸ (z toho 6 místních aktérů, 3 zástupci ASZ).

4.4 Limity evaluace

Evaluace dopadů spolupráce ASZ a obcí se sociálně vyloučenými lokalitami naráží na několik zásadních limitů. Některé z nich jsou obecnými metodologickými problémy evaluace sociálních jevů, jiné se týkají specifík práce ASZ. Je zde rovněž potřeba upozornit na aktuální pandemickou situaci a ztíženou terénní evaluační práci.

V úvodu je potřebné zmínit, že jde o interní evaluaci. Z povahy interní evaluace vyplývají možná rizika: ovlivnění komunikačních partnerů, reliability dat, příznivější a méně kritická analýza atd. Na odstranění těchto limitů existuje vnitřní kontrola pomocí mikrotýmů a garanta evaluace. Odbornost postupů evaluací je zároveň kontrolována interní oponentní skupinou.

Specifickými omezeními vyplývajícími z povahy ASZ jako organizace a její činnosti, která jsme zmiňovali již v jedné z předchozích kapitol, je zejména rozpor mezi tím, že **primární cílovou skupinou ASZ je město a místní institucionální aktéři**, avšak zvolená evaluační metoda šetří dopady intervencí na sociálně vyloučené osoby, které jsou pro ASZ sekundární, tedy nikoliv bezprostřední, cílovou skupinou. Již z tohoto východiska vyplývá, že činnost ASZ může mít pouze **zprostředkovaný vliv na vznik dopadů** v sociálně vyloučených lokalitách.

Zároveň musíme vzít úvahu také limity související s aktuálními omezeními realizace inkluzivního vzdělávání. Do jeho vývoje, stejně jako obecně do vývoje společnosti, silně **intervenuje velké množství vnějších faktorů**, např. **systémové nastavení** jednotlivých politik státu. Všechny integrační procesy jsou dlouhodobé povahy a projevují se až po delší době, od intervencí tedy nelze očekávat okamžitý dopad a změny v sociálně vyloučených lokalitách.

⁷ S konzultanty proběhly tři rozhovory.

⁸ V jednom případě jsme v rámci jednoho rozhovoru mluvili se dvěma respondenty dohromady.

Jiný limit prováděné evaluace představuje **nedostatek dostupných relevantních dat** takřka ve všech oblastech intervencí, většinu dat tak musí evaluátor získávat sám. S tím souvisí i absence systematického průběžného **monitoringu naplňování MPI v lokalitě**.

5. Popis výchozího stavu vzdělávacího systému a kontextu v lokalitě

Z hlediska **vzdělanostní struktury** je možné pozorovat rozdíly mezi městem Česká Kamenice krajskou a celostátní úrovní. Při posledním sčítání lidu v roce 2011 byl v České Kamenici vyšší podíl osob bez vzdělání oproti celostátní úrovni. Město se pod celostátní úrovní výrazně pohybuje v případě podílů osob s vysokoškolským vzděláním a méně výrazněji v případě podílu osob s úplným středním vzděláním s maturitou. Zároveň v roce 2011 měla Česká Kamenice vyšší podíl osob se základním vzděláním včetně neukončeného, než je průměr Ústeckého kraje a než činí průměr ČR⁹ (Charvát 2019).

Ve městě Česká Kamenice je poměrně vysoké zastoupení mladých dospělých (15 až 26 let) registrovaných na Úřadu práce (dále je ÚP). K listopadu 2018 se jednalo o 21 % mladých dospělých z celkového počtu všech uchazečů. „*Mladí do 19 let přitom tvoří 6,7 % (celkem 13 osob) z celkového počtu osob registrovaných na ÚP, což přesahuje průměr pro Ústecký kraj, kde tato skupina obyvatel tvoří 5,7 %,*“ (Svobodová 2019: 30).

Podrobnější informace ke struktuře vzdělávací sítě ve městě Česká Kamenice jsou uvedeny v dokumentu *Vstupní analýza města Česká Kamenice* (viz Charvát 2019) a dokumentu *Vstupní analýza v oblasti vzdělávání a volného času města Česká Kamenice* (viz Svobodová 2019).

5.1 Předškolní vzdělávání

Pokud se zaměříme na předškolní vzdělávání, ve městě Česká Kamenice se nacházejí dvě mateřské školy – Mateřská škola Kaštánek (dále jen MŠ Kaštánek) a Mateřská škola Komenského ul. (dále je MŠ Za Vodou).

Dle analýzy a výzkumu, který uskutečnila Svobodová (Svobodová 2019), je patrné, že ve městě Česká Kamenice dochází k segregaci na základě etnického původu a sociálního zázemí rodin v předškolním vzdělávání. V MŠ Za Vodou je počet romských a sociálně znevýhodněných žáků výrazně vyšší než v MŠ Kaštánek. Toto zjištění je také potvrzeno skutečností, že v MŠ Kaštánek žádná rodina nepobírá pomoc v hmotné nouzi, naopak v MŠ Za Vodou některé rodiny pobírají pomoc v hmotné nouzi a mají tak nárok na odpuštění úplaty za předškolní vzdělávání.

Dle dat z MŠMT tyto mateřské školy navštěvovaly jednotky procent žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (MŠMT 2020a)¹⁰.

⁹ Aktuálnější srovnání k červenci 2021 nebylo k dispozici.

¹⁰ Ve školním roce 2020/2021 se u MŠ Kaštánek jednalo o 4 % dětí se SVP a u MŠ Za Vodou se jednalo o 6 % dětí se SVP.

Z dat z MŠMT je také patrné, že počet žáků mateřských škol se SVP od roku 2016 do roku 2020 plynule narůstal. Je nicméně pravděpodobné, že tento nárůst zapříčinila změna v systému evidence, kdy se začaly potřeby těchto žáků postupně více evidovat (ibid.).

Obě mateřské školy navštěvují minimální počty dvouletých dětí ve srovnání s průměrným podílem takto starých dětí v mateřských školách v celé České republice.

Nicméně je nutné zmínit, že třídy v daných mateřských školách fungují dlouhodobě na výjimku v počtu žáků na třídu. Vedení města proto chce do roku 2022 připravit návrh rozšíření kapacit mateřských škol. Tato aktivita je součástí strategického cíle 1 v dokumentu MPI.

5.2 Základní školství

Pokud se zaměříme na základní školství, ve městě Česká Kamenice mimo Základní uměleckou školu Česká Kamenice jsou dvě základní školy – Základní škola T. G. Masaryka a gymnázium Česká Kamenice¹¹ (dále jen ZŠ T. G. Masaryka), která se skládá z klasické základní školy a osmiletého gymnázia, a základní škola praktická a speciální, které jsou součástí Speciální základní školy a Praktické školy Česká Kamenice (dále jen Speciální ZŠ). Speciální ZŠ měla dvě pracoviště. V květnu 2018 bylo zrušeno odloučené pracoviště (dále jen Speciální ZŠ – nádražní), z důvodu poklesu žáků v posledních letech. V současnosti je tedy Speciální ZŠ provozována na adrese Jakubské náměstí 113. Zřizovatelem školy je Ústecký kraj.

Ve školním roce 2020/21 plnilo v základních školách v České Kamenici školní docházku 532 žáků v běžných třídách a 35 žáků ve speciálních třídách (MŠMT 2020b). V posledních pěti letech se počet žáků v základních školách pohybuje mezi 580 až 556 žáky ve třídách.

Pokud se zaměříme na počet hlásících se žáků na osmileté gymnázium, dochází k jeho nárůstu současně s nárůstem žáků SVP na základní škole. Tato změna souvisí se zavedením inkluze ve vzdělávání. Vedení školy toto segregování přičítá obecně také státu (potažmo MŠMT), který umožnil vznik víceletých gymnázií a tedy odchod elitních majoritních žáků z běžných základních škol. Škola danou situaci vnímá tak, že se jedná o rozhodnutí konkrétních rodičů a přestupujících žáků.

R2: „Pokud vám tam neustále budou některé děti narušovat výuku, tak ty rodiče se těší, aby už skončil první stupeň, a to dítě dali na víceleté gymnázium.“

Dle Svobodové vedení školy a pedagogové vnímají, že segregace má své opodstatnění. „Postoj zástupců institucí a především pedagogů je současně takový, že segregovanost ve školství má své opodstatnění, protože romské děti ze sociálně vyloučených rodin se v prostředí běžné základní školy, na rozdíl od školy praktické, nedokáží začlenit a tím pádem ani nic naučit,“ (Svobodová 2019: 27).

V tomto případě lze doporučit vedení školy, ale především zřizovateli školy, tedy městu Česká Kamenice, neignorovat tento problém a zaměřit se na jeho zvrácení. Této situaci by mohla pomoci realizace některých vybraných opatření uvedených v MPI např. X Zvyšování dovedností učitelů identifikovat individuální potřeby žáků a reagovat na ně, včetně XIX Doučování žáků i např. XIII Sdílení dobré praxe mezi školami. A neobejde se to bez IX

¹¹ Zřizovatelem školy je město Česká Kamenice.

Navýšení a udržení kapacit podpůrných pedagogických profesí. Přesouvání dětí na víceleté gymnázium může také obecně souviset s postoji majoritních rodičů vůči žákům se SVP a obecně minoritě. Této situaci by také pomohla realizace opatření *XVI Veřejné debaty* - cílem je šířit osvětu o důležitosti vzdělávání a posílit sociální soudržnost obyvatel České Kamenice. Setkání může mít formu debaty či participativního setkání metodou World Cafe, Open space atd. A dále také opatřeními jako jsou *XV Společné akce* s rodiči či *XVII Série článků k inkluzivnímu vzdělávání*.

S touto situací úzce souvisí také vylučování dětí z hlavního vzdělávacího proudu z toho důvodu, že mají podpůrné opatření prvního či druhého stupně. KIV se bude spolu s místní aktéry snažit v tomto směru o systémovou změnu. KIV v této souvislosti již vytvořil dobrou spolupráci s Charitním sdružením Děčín¹², které bylo motivováno, aby přijalo roli aktéra, který může zapříčinit systémovou intervenci.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2020/21 mělo dle výkazů MŠMT některou ze SVP celkem 100 žáků.

Tabulka 1: Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v jednotlivých ZŠ ve městě Česká Kamenice ve školním roce 2020/21

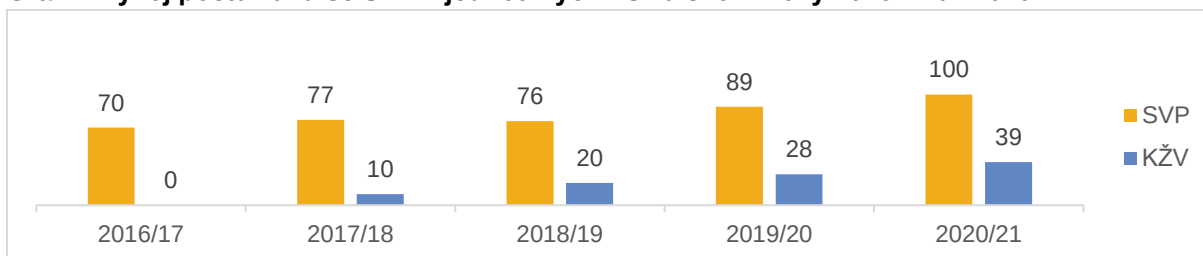
Základní škola	Počet žáků celkem	Z toho žáků se SVP	Podíl žáků se SVP v ZŠ	KŽV
ZŠ T. G. Masaryka	532	65	12,2 %	18
Speciální ZŠ	35	35	100 %	21
Celkem	567	100	17,6 %	39

Zdroj: Výkazy MŠMT z roku 2020/21

V běžné škole byl podíl těchto žáků 12,2 %. Ve Speciální ZŠ měli SVP všichni žáci (MŠMT 2020b).

Co se týká sociálního znevýhodnění, lze ho odhadnout na základě počtu žáků s potřebou podpůrných opatření z důvodu odlišných kulturních či životních podmínek (dále jen KŽV). Ve městě Česká Kamenice bylo těchto žáků evidováno 39 (tedy 6,9 %), z toho 21 ve Speciální ZŠ. Nicméně je možné předpokládat, že jejich skutečný počet bude vyšší (ibid.).

Graf 1: Vývoj počtu žáků se SVP v jednotlivých ZŠ za školní roky 2016/17 až 2020/21

Zdroj: Výkazy MŠMT z roku 2016/17 až 2020/21

¹² Charitním sdružením Děčín poskytuje sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi a nízkoprahový klub Sklep.

Z dat je patrné, že počet žáků se SVP od roku 2016 do roku 2019 plynule narůstal. Je nicméně pravděpodobné, že tento nárůst zapříčinila změna v systému evidence, kdy se začaly potřeby těchto žáků postupně více evidovat.

Dle šetření, které uskutečnila Svobodová (2019), dochází k nárůstu počtu žáků hlásících se na víceleté gymnázium v souvislosti s nárůstem počtu žáků se SVP. „*Lze tedy konstatovat, že segregaci v rámci vzdělávání se v kamenických školách daří zvrátit pouze částečně, neboť se přenáší na půdu běžné školy, kde se žáci z majority stále častěji koncentrují ve třídách víceletého gymnázia,*“ (ibid.: 27).

Respondenti si v daném výzkumu také stěžovali na nárůst výchovných problémů, nepravidelnou školní docházku, vysoké absence a skryté záškoláctví v souvislosti s nárůstem počtu sociálně znevýhodněných žáků ve školách (ibid.).

Žáci ukončivší povinnou školní docházku

Významným ukazatelem školní úspěšnosti jsou předčasné odchody ze základních škol. Tabulka 2 ukazuje podíl počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku na celkovém počtu žáků ukončivších školní povinnou docházku ve městě Česká Kamenice. Součástí tabulky jsou také průměrné podíly počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku na celkovém počtu žáků ukončivších docházku ve školním roce 2015/16 až 2019/20 (rozdělené na běžné třídy a speciální třídy) (MŠMT 2020b).

Z tabulky je patrné, že podíl počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku ve speciálních třídách má spíše klesající trend (mimo školní rok 2019/2020¹³). Podíl počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku v běžných třídách se pohyboval pod průměrem ČR (ibid.). **Obecně lze konstatovat, že situace v tomto ohledu je v běžných třídách ve městě Česká Kamenice spíše „lepší“, než je průměr v ČR.**

Tabulka 2: Vývoj podílu počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku na celkovém počtu žáků ukončivších docházku dle typu třídy¹⁴ ve školním roce 2015/16 až 2019/20

Základní škola	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
ZŠ T. G. Masaryka (BT)	2,1 %	8,9 %	3,6 %	2,1 %	3,9 %
Průměr ZŠ v celé ČR (BT)	4,5 %	4,6 %	4,5 %	4,5 %	4,3 %
Speciální ZŠ – Jakubské náměstí (ST)	20,0 %	33,3 %	16,7 %	12,5 %	100 %
Speciální ZŠ – Nádražní ¹⁵ (ST)	0 %	0 %	0 %	-	-
Průměr ZŠ v celé ČR (ST)	13,7 %	13,3 %	12,5 %	13,5 %	12,8 %

Zdroj: Výkazy MŠMT z roku 2016/17 až 2020/21

Tabulka 3 ukazuje počet žáků, kteří ukončili školní docházku v tom kterém ročníku. V prvních čtyřech sloupcích vidíme počty žáků, kteří ukončili docházku dříve než v 9. třídě.

¹³ Ve školním roce 2019/2020 byl pouze jeden žák, který ukončoval Speciální ZŠ. Nicméně ji ukončil předčasně v 7. ročníku. Z toho důvodu byl výpočet 100 %.

¹⁴ BT = běžná třída, ST = speciální třída.

¹⁵ V roce 2018 bylo zrušeno odloučené pracoviště školy, z důvodu poklesu žáků v posledních letech.

Tabulka 3: Vývoj počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku v 7., 8., 9. a 10. ročníku za všechny základní školy ve městě Česká Kamenice dle typu třídy¹⁶ ve školním roce 2015/16 až 2019/20

	7. ročník BT	7. ročník ST	8. ročník BT	8. ročník ST	Celkem předčasně	9. ročník BT	9. ročník ST	10. ročník BT	10. ročník ST
2015/16	0	0	1	1	2	46	4	0	3
2016/17	0	1	0	2	3	41	6	0	2
2017/18	0	1	2	0	3	54	5	0	2
2018/19	0	0	1	1	2	46	5	0	2
2019/20	1	1	1	0	3	49	0	0	0

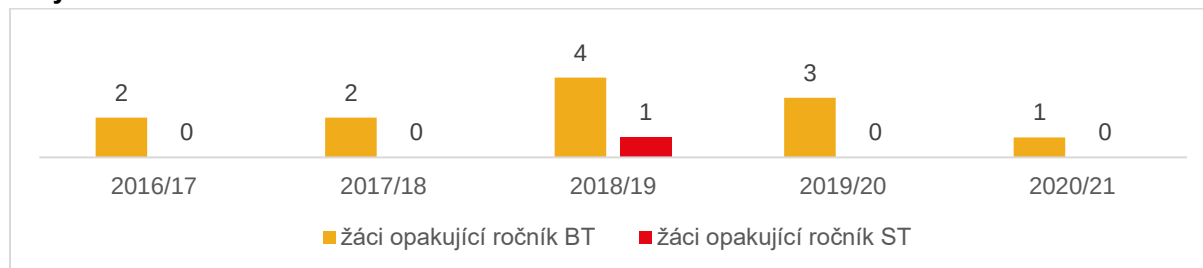
Zdroj: Výkazy MŠMT z roku 2016/17 až 2020/21

Pokud žáci ukončí předčasně školní docházku, **je to nejčastěji v 8. ročníku**. Vývoj celkového počtu předčasných ukončení školní docházky za jednotlivé školní roky byl v základních školách spíše stabilní. Dle šetření Svobodové (2019) viděli pedagogové vinu na straně rodičů v souvislosti se selháváním žáků.

Žáci opakující ročník

Dalším významným ukazatelem školní úspěšnosti je počet žáků opakujících ročník. V následujícím grafu uvádíme počty žáků opakujících ročník ve školním roce 2016/17 až 2020/21.

Graf 2: Počet žáků opakujících ročník celkem za všechny ZŠ ve městě Česká Kamenice dle typu třídy¹⁷ ve školním roce 2016/17 až 2020/21

Zdroj: Výkazy MŠMT z roku 2016/17 až 2020/21

V běžných třídách **vykazují počty žáků opakujících ročník od školního roku 2018/2019 mírně klesající tendenci**. Ve speciálních třídách za poslední dva školní roky bylo opakujících 0, což svědčí hlavně o tom, že žáky v těchto třídách základní škola nenechává ročníky opakovat (ibid.).

V tabulce 4 uvádíme vývoj podílu počtu žáků opakujících první ročník k celkovému počtu žáků v první třídě dle školy a typu třídy ve školním roce 2016/17 až 2020/21.

U Speciální ZŠ žádný žák neopakoval 1. ročník ve sledovaném období, což, jak bylo uvedeno i výše, svědčí hlavně o tom, že žáky v těchto třídách základní škola nenechává ročníky

¹⁶ BT = běžná třída, ST = speciální třída.

¹⁷ BT = běžná třída, ST = speciální třída.

opakovat (ibid.). V ZŠ T. G. Masaryka byl ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 vysoký nárůst počtu prvňáků, kteří ročník opakovali.

Tabulka 4: Vývoj podílu počtu žáků opakujících první ročník na všech žácích v první třídě dle školy a typu třídy¹⁸ ve školním roce 2016/17 až 2020/21

Základní škola	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
ZŠ T. G. Masaryka (BT)	2,7 %	0 %	8,0 %	5,6 %	0 %
Průměr ZŠ v celé ČR (BT)	0,8 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %	0,6 %
Speciální ZŠ – Jakubské náměstí (ST)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Speciální ZŠ – Nádražní ¹⁹ (ST)	0 %	0 %	0 %	-	-
Průměr ZŠ v celé ČR (ST)	8,6 %	8,1 %	8,2 %	8,2 %	6,4 %

Zdroj: Výkazy MŠMT z roku 2016/17 až 2020/21

Nicméně je nutné si uvědomit, že výše uvedené informace nelze vnímat jako hlavní ukazatele dopadu převážně z toho důvodu, že se počty opakujících žáků i předčasně ukončivších žáků pohybují v jednotkách a jakákoliv individuální změna může dané počty vychýlit. A také z toho důvodu, že opatření v oblasti inkluzivního vzdělávání mají dlouhodobý charakter, jejich důsledky se mohou projevit za několik let. **Je tedy nutné výše uvedené informace vnímat jako orientační a doplňující zjištění výzkumných rozhovorů.**

5.3 Střední stupeň vzdělávání

Pokud jde o střední stupeň vzdělávání, ve městě Česká Kamenice se nachází víceleté Gymnázium T. G. Masaryka a Praktická škola. Absolventi základních škol většinou pokračují na střední školy v okolních městech. „*Nejčastěji přitom volí Střední průmyslovou školu a Střední odbornou školu služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf; Střední školu řemesel a služeb, Děčín IV „Ruská“ a Střední školu lodní dopravy a technických řemesel, Děčín VI, kde se hlásí jak na střední školu, tak na učební obory,*“ (Svobodová 2019: 30).

Dle analýzy a výzkumu, který uskutečnila Svobodová (Svobodová 2019), je patrné, že žáci²⁰ pokračující ve studiu na středních školách ho však předčasně ukončují. Důvody ukončení jsou např. těhotenství, omezená dostupnost středních škol v lokalitě, finanční aspekt, diskriminace na pracovním trhu z důvodu etnicity. Naopak významným faktorem, který přispívá k setrvání na škole, je přítomnost kamarádů z dětství.

Podrobnější informace k střednímu stupni vzdělávání jsou uvedeny v dokumentu *Vstupní analýza v oblasti vzdělávání a volného času města Česká Kamenice*.

¹⁸ BT = běžná třída, ST = speciální třída.

¹⁹ V roce 2018 bylo zrušeno odloučené pracoviště školy.

²⁰ Týká se to všech osob sociálně vyloučených bez ohledu na etnicitu.

6. Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění

Následující tabulky obsahují přehled veškerých priorit, cílů a aktivit definovaných v MPI města Česká Kamenice doplněný o sloupce Vyhodnocení. Stupeň realizace opatření je vyznačen barvami – zelená pro naplněná opatření, červená pro nenaplněná a žlutá pro částečně naplněná opatření. Stupeň realizace je posuzován evaluátorkou skrze informace z rozhovorů s respondenty.

Strategický dokument MPI celkově obsahuje 20 opatření, z toho 18 opatření nebylo realizováno, 1 bylo realizováno pouze částečně a 1 bylo realizováno zcela.

Je nutné také vzít v potaz, že evaluace se uskutečňuje 4 až 5 měsíců od schválení dokumentu MPI. Tudíž lokální aktéři mají ještě více než 2,5 roku na uskutečnění realizace opatření v lokalitě.

Z důvodu poměrně brzké evaluace jednotlivých opatření od schválení strategického dokumentu MPI a také nepříznivého vývoje onemocnění Covid-19, lze vysvětlit nerealizování opatření, která nejsou náročná na finanční prostředky, jako jsou např. návštěvy dětí z MŠ na ZŠ, vzájemné hospitace pedagogů, společné akce s rodiči, veřejné debaty, atd.

Ředitelé a ředitelky škol a školek jsou také aktivně zapojeni do projektů MAP ORP Děčín, díky kterým získávají finanční zdroje na aktivity související s inkluzivním vzděláváním. V rozhovorech hodnotili danou spolupráci velmi pozitivně. Školy se např. účastnily aktivit, jako je vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inkluze, kurzy zaměřené na spolupráci pedagoga a asistenta pedagoga, kurzy na osobnostně sociální rozvoj ve vztahu k prevenci patologických jevů, řešení konfliktních situací ve škole.

V rámci MAPu také pravidelně dochází k realizaci vícedenních výjezdních zasedání, jejichž cílem je setkání zástupců škol, mateřských center, center dětí a mládeže i domů dětí a mládeže a nabídnutí aktérům otevřeně sdílet své problémy, zkušenosti a dobrou praxi. Díky této aktivitě by mohlo dojít např. k realizaci opatření *XIII Sdílení dobré praxe mezi školami*.

Dále se také uskutečňují semináře zaměřené na poruchy chování aneb jak předcházet kázní. Díky této aktivitě by mohlo dojít např. k realizaci opatření *X Zvyšování dovedností učitelů*.

Lze tedy zhodnotit, že spolupráce s MAP by mohla mít kladný vliv na plnění opatření uvedených v MPI.

V roce 2023 bude pravděpodobně možné zapojit se do výzev Operačního programu Jan Ámos Komenský (dále jen OP JAK). Typové aktivity v OP JAK pro regionální vzdělávání např. budou:

- podpora nástrojů sloužících k prevenci vzniku segregovaných škol;
- podpora změn v procesu vzdělávání se zohledněním individuálních potřeb a schopností každého jednotlivce;
- vytváření bezpečného a stimulujícího prostředí motivujícího všechny děti, žáky, studenty a další účastníky vzdělávání k učení v průběhu celého života;
- podpora nástrojů vedoucích ke zvýšení účasti dětí pocházejících ze sociálně znevýhodňujícího prostředí v předškolním vzdělávání, cíleně nástrojů vedoucích ke zvýšení účasti těchto dětí v předškolním vzdělávání;

- podpora nástrojů k eliminaci předčasných odchodů ze vzdělávání a předčasného ukončování školní docházky (např. výchovné, kariérní poradenství, prevence sociálně patologických jevů);
- podpora nediskriminačního přístupu k digitálním vzdělávacím zdrojům, prevence tzv. digitální propasti;
- cílená podpora dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami včetně socioekonomicky znevýhodněných, kulturně odlišných či marginalizovaných komunit jako jsou Romové;
- podpora spolupráce škol s rodinami dětí a žáků a budování kapacit ve školách a školských zařízeních pro práci s rodinami, tj. podpora školních asistentů a ostatních pracovních pozic vytvářejících podporu pro učitele a pedagogické pracovníky;
- podpora aktivit vedoucích k eliminaci neodůvodněně vysoké absence dětí a žáků ve školách zejména prostřednictvím spolupráce škol s rodinami dětí a žáků;
- zajištění rozmanité, dostupné a kvalitní nabídky neformálního, zájmového, či uměleckého vzdělávání včetně pohybových aktivit a výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu.

Některá opatření definovaná ve strategickém dokumentu MPI bude pravděpodobně možné realizovat v rámci výzev daného operačního programu. Lokálně tedy lze doporučit pravidelně sledovat aktuality k výzvám v rámci OP JAK, ale také k jiným výzvám z ESIF, prostřednictvím kterých by došlo k realizaci opatření uvedených ve strategickém dokumentu MPI.

6.1 Strategický cíl: Zvyšovat kvalitu předškolního vzdělávání a zapojovat do něj stále více dětí

Tabulka 5: Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění – strategický cíl 1

STRATEGICKÝ CÍL 1	Zvyšovat kvalitu předškolního vzdělávání a zapojovat do něj stále více dětí
SPECIFICKÝ CÍL 1.1.	Zajistit dostatečnou kapacitu mateřských škol a rovnoměrné rozložení žáků se SVP mezi jednotlivé školy.
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
I. Vybudování nových prostor pro MŠ	Částečně realizováno.
SPECIFICKÝ CÍL 1.2.	Posílit spolupráci s rodiči dětí z mateřské školy
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
II. Zavést pozici školního asistenta v MŠ	Nerealizováno.
III. Zavést pozici konzultačního pracovníka pro rodiče dětí navštěvující MŠ	Nerealizováno.

SPECIFICKÝ CÍL 1.3.	Posílit odborné kapacity a kompetence pro práci s různorodými skupinami dětí a žáků mateřské školy
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
IV. Vzdělávání pedagogů v MŠ	Nerealizováno.
V. Návštěvy dětí z MŠ na ZŠ	Nerealizováno.
VI. Návštěvy dalších institucí, které se věnují vzdělávání	Nerealizováno.
VII. Vzájemné hospitace pedagogů MŠ	Nerealizováno.
VIII. Tuzemské stáže v jiných mateřských školách	Nerealizováno.

Strategický cíl 1 zaměřující se na zvyšování kvality předškolního vzdělávání a zaměřující se na to, aby se do něj zapojovalo stále více dětí²¹, se opírá o opatření vybudování nových prostor pro MŠ, o opatření zajišťující personální kapacity (vytvoření pozice školního asistenta v MŠ, konzultačního pracovníka), o opatření zaměřující se na vzdělávání pedagogů, jejich vzájemné hospitace a návštěvy institucí.

Tyto aktivity však nebyly v lokalitě Česká Kamenice realizovány mimo jednu aktivitu – vybudování nových prostor pro MŠ, která je realizována pouze částečně.

Obě školky obývají objekty, které nemají dostatečnou kapacitu²². V jedné z daných školek dochází k tvorbě další třídy, a díky tomu dojde k ponížení počtu dětí v každé z ostatních tříd. Záměrem je však také navýšit kapacitu dané školky o 8 žáků. Tento záměr se nyní řeší s Krajskou hygienickou stanicí. V druhé z daných školek zřizovatel začal uvažovat o vybudování přístavby, díky které by došlo k rozšíření kapacity.

Co se týče tuzemských stáží, současný KIV relevantním aktérům zasílal nabídku, týkající se zajištění stáže ve vybraných mateřských školkách. Zatím nedostal zpětnou vazbu, zda se někdo zapojil. Mateřským školám tedy lze doporučit zúčastnit se nabídnutých stáží, nicméně pouze s ohledem na aktuální vývoj onemocnění Covid-19.

Lze zhodnotit, že výše uvedené aktivity mají potenciál vést k uvedenému strategickému cíli. Aktivity specifických cílů jsou tedy zacíleny vhodně, nicméně většina aktivit nebyla realizována, tudíž není možné uvést komentář k jejich naplňování.

²¹ Respondenti považovali za velký problém přimět rodiče dávat děti do školky.

²² Nedostatečná kapacita školek je v lokalitě dlouhodobým problémem. Peníze na stavbu nové školky v lokalitě nejsou.

6.2 Strategický cíl: Zvyšovat kvalitu vzdělávání na základní škole s důrazem na snížení předčasných odchodů ze základního vzdělávání

Tabulka 6: Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění – strategický cíl 2

STRATEGICKÝ CÍL 2	Zvyšovat kvalitu vzdělávání na základní škole s důrazem na snížení předčasných odchodů ze základního vzdělávání
SPECIFICKÝ CÍL 2.1.	Posílit kompetence pedagogů základní školy pro práci s různorodými skupinami žáků
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
IX. Navýšení a udržení kapacit podpůrných pedagogických profesí (sociální pedagog, speciální pedagog, školní psycholog, koordinátor inkluze, školní asistent)	Nerealizováno.
X. Zvyšování dovedností učitelů identifikovat individuální potřeby žáků a reagovat na ně	Nerealizováno.
XI. Skupinové výjezdy školních týmů	Nerealizováno.
XII. Tuzemské stáže v jiných základních školách	Nerealizováno.
XIII. Sdílení dobré praxe mezi školami	Nerealizováno.
SPECIFICKÝ CÍL 2.2.	Posílit spolupráci základní školy s rodiči žáků základní školy a veřejností
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
XIV. Workshopy pro rodiče	Nerealizováno.
XV. Společné akce s rodiči	Nerealizováno.
XVI. Veřejné debaty	Nerealizováno.
XVII. Série článků k inkluzivnímu vzdělávání	Nerealizováno.
SPECIFICKÝ CÍL 2.3.	Posílit neformální vzdělávání

Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
XVIII. Vzdělávací aktivity o prázdninách	Nerealizováno.
XIX. Doučování	Realizováno.
XX. Exkurze pro žáky	Nerealizováno.

Strategický cíl 2 zaměřující se na zvyšování kvality vzdělávání na základní škole s důrazem na snížení předčasných odchodů ze základního vzdělávání, se opírá o opatření zajišťující personální kapacity (sociální pedagog, speciální pedagog, školní psycholog, koordinátor inkluze, školní asistent) a dále o opatření jako jsou tuzemské stáže, skupinové výjezdy, workshopy pro rodiče, veřejné debaty, doučování a exkurze pro žáky atd.

Tyto aktivity však nebyly v lokalitě Česká Kamenice realizovány mimo jednu aktivitu – doučování. ZŠ T. G. Masaryka dříve realizovala tzv. Odpolední školu, která probíhala každý týden jednu hodinu a v rámci níž, učitelé měli na starost zhruba pětici dětí, jež měly problém se školním prospěch. Díky tomuto opatření došlo k snížení počtu neprospívajících žáků. V současnosti škola uskutečňuje doučování dětí prostřednictvím podpory ze Šablon.

V lokalitě také vzniklo Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Sklep, ve kterém převládá věkové složení cílové skupiny ve věku 12 - 17 let. V době od září 2020 do dubna 2021 byla zařízením poskytnuta pomoc dětem s distanční výukou přímou i materiální. Konkrétně bylo uskutečněno 269 výkonů v pomoci s distanční výukou, materiální pomocí a doučováním.

Co se týče tuzemských stáží, současný KIV relevantním aktérům zasílal nabídku, týkající se zajištění stáže ve vybraných základních školách. Zatím nedostal zpětnou vazbu, zda se někdo zapojil. Základní škole tedy lze doporučit zúčastnit se nabídnutých stáží, nicméně pouze s ohledem na aktuální vývoj onemocnění Covid-19.

Lze zhodnotit, že výše uvedené aktivity mají potenciál vést k uvedenému strategickému cíli. Aktivity specifických cílů jsou tedy zacíleny vhodně, nicméně většina aktivit nebyla realizována, tudíž není možné uvést komentář k jejich naplňování.

7. Zhodnocení rizik při plnění cílů (obecná rizika i konkrétní rizika v řešené lokalitě)

Daná kapitola pojednává o rizicích, která byla při přípravě dokumentu MPI předjímana, a hodnotí, do jaké míry se očekávaná rizika naplnila. V následující tabulce uvádíme seznam rizik, který byl uveden v textu MPI.

Tabulka 7: Rizika uváděná v MPI města Česká Kamenice pro období 2021-2023

Název rizika	Závažnost	Prevence (opatření k eliminaci rizik)
1. Nedostatek finančních prostředků pro navrhovaná opatření	Vysoká	Monitorování výzev operačních programů a dalších možných finančních zdrojů, včasná a profesionální příprava projektových žádostí v aktuálně vyhlášených výzvách, monitorování projektů jednotlivých základních a mateřských škol, úzká spolupráce s realizačním týmem MAP, vyhledání náhradních zdrojů financování od soukromých nadací a donátorů.
2. Nedostatek personálních kapacit pro realizaci naplánovaných aktivit	Vysoká	Efektivní komunikace tvůrců plánu s pedagogickými pracovníky, spolupráce s externími subjekty, aktivní vyhledávání nových kapacit.
3. Nedostatečný zájem pedagogů a rodičů o realizaci naplánovaných aktivit	Střední	Důraz na SMART nastavení cílů, využití vhodných komunikačních strategií k tomu, aby učitelé, rodiče i veřejnost našli smysl opatření a ztotožnili se s nimi, šíření informací o plnění jednotlivých opatření.
4. Nízká ochota zapojených aktérů spolupracovat	Nízká	ASZ bude ve spolupráci s městem facilitovat setkávání jednotlivých aktérů (zástupců škol, města, neziskových organizací, rodičů) a usilovat o včasnou a transparentní komunikaci s cílem předejít nedorozuměním a animozitám a podpořit soudržnost a pospolitost.
5. Uzavření škol a utlumení aktivit v souvislosti s šířením pandemie Covid-19	Vysoká	Včasná příprava na možné další vyhlášení nouzového stavu, hledání alternativ k prezenčnímu vzdělávání, hledání alternativ k osobním setkáváním.

Zdroj: MPI

Realizaci MPI lze považovat za nenaplněnou z toho důvodu, že většina opatření nebyla realizována²³.

První riziko (nedostatek finančních prostředků pro navrhovaná opatření) se v lokalitě naplnilo. V lokalitě nebyla podána žádost do žádné z výzev OP VVV, z toho důvodu lokalita nemá potřebné finanční zdroje z daných výzev na realizaci opatření uvedených v dokumentu MPI.

Nicméně v případě, že lokální aktéři v budoucnu získají finanční zdroje na jejich realizaci, lze předpokládat, že z uvedených rizik se většina nenaplní nebo naplní pouze částečně.

²³ Je nutné také vzít v potaz, že evaluace se uskutečňuje 4 až 5 měsíců od schválení dokumentu MPI. Tudiž lokální aktéři mají ještě více než 2,5 roku na uskutečnění realizace opatření v lokalitě.

V současnosti se KIV snaží obnovit spolupráci s místními aktéry. KIV se bude s aktéry zabývat např. tím, jakým způsobem aktéři naplní jednotlivé aktivity uvedené v MPI a jakým způsobem aktivity do budoucna udržet. Bude je povzbuzovat v hledání finančních zdrojů pro plnění opatření (např. finanční zdroje města či soukromí donátoři).

Ředitelé a ředitelky škol a školek jsou však již aktivně zapojeni do projektů MAP ORP Děčín, díky kterým získávají finanční zdroje na aktivity související s inkluzivním vzděláváním. Hodnotili danou spolupráci velmi pozitivně. Školy se např. účastnily aktivit, jako je vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inkluze, kurzy zaměřené na spolupráci pedagoga a asistenta pedagoga, kurzy na osobnostně sociální rozvoj ve vztahu k prevenci patologických jevů, řešení konfliktních situací ve škole.

V rámci MAPu také pravidelně dochází k realizaci vícedenních výjezdních zasedání, jejichž cílem je setkání zástupců škol, mateřských center, center dětí a mládeže i domů dětí a mládeže a nabídnutí aktérům otevřeně sdílet své problémy, zkušenosti a dobrou praxi. Díky této aktivitě by mohlo dojít např. k realizaci opatření XIII. *Sdílení dobré praxe mezi školami.*

Dále také se uskutečňují semináře zaměřené na poruchy chování aneb jak předcházet kázní. Díky této aktivitě by mohlo dojít např. k realizaci opatření X. *Zvyšování dovedností učitelů.*

Lze tedy zhodnotit, že spolupráce s MAP by mohla mít kladný vliv na plnění opatření uvedených v MPI.

8. Výsledný stav vzdělávacího systému a doporučení do budoucna

Klíčovým východiskem tvorby MPI je koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám, který je v Metodice KPSVL²⁴ definován jako „*zajištění adresnosti, koordinace, konzistence a synergie místních opatření sociální integrace založených na lokálních potřebách, která budou realizována prostřednictvím specifického mechanismu financování z prostředků ESIF*“. Zhodnocení výsledného stavu vzdělávacího systému se proto zaměřuje právě na ověření premis KPSVL a analyzuje, do jaké míry realizace opatření vycházejících ze strategického plánování splňuje preferované principy, jimiž je **adresnost, koordinace, konzistence, synergie**. Kromě uvedených principů je zde zhodnocena také **udržitelnost, kterou chápeme jako podmínku pro dlouhodobý efekt KPSVL**.

8.1 Adresnost / relevance

Z hlediska adresnosti a relevance²⁵ jednotlivé strategické a specifické cíle reflektují a navazují na klíčové problémy identifikované lokálními partnery. Aktivity u jednotlivých cílů MPI jsou

²⁴ Metodika koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám. *Agentura pro sociální začleňování* [online]. [cit. 26. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/metodika-koordinovaneho-pristupu-k-socialne-vyloucenym-lokalitam/>

²⁵ Adresnost ve smyslu vhodného zacílení intervencí na hlavní problémy identifikované v MPI je řešena v kapitole 6 a jejích podkapitolách.

jasně definované, včetně uvedení odpovědnosti za jejich plnění. Nicméně bude je obtížně naplňovat v důsledku nedostatku finančních zdrojů způsobeným nepodáním žádosti o dotaci.

8.2 Konzistence

Konzistence je soulad kapacity intervence s potřebami cílové skupiny. Danou rovinu realizace MPI lze považovat za nenaplněnou z toho důvodu, že většina opatření nebyla realizována²⁶. Nicméně v případě, že lokální aktéři v budoucnu získají finanční zdroje na jejich realizaci, lze přepokládat, že konzistence bude dostatečná. Tedy kapacita inkluzivních opatření v České Kamenici, zejména těch zaměřených přímo na cílovou skupinu, bude odpovídat svým rozsahem potřebám cílové skupiny.

8.3 Koordinace a synergie

Ve městě Česká Kamenice nezávisle na projektu funguje spolupráce, koordinace a síťování místních aktérů v lokalitě především díky MAS Český sever, MAS Labské skály a tedy MAP ORP Děčín²⁷. Respondenti spolupráci s MAS hodnotili pozitivně.

V České Kamenici nezávisle na spolupráci s ASZ funguje v mnoha ohledech dobrá spolupráce mateřských škol a základní školy s Odborem sociálních věcí²⁸ a asistenty prevence kriminality (Městská policie)²⁹.

Někteří zapojení aktéři se vyjádřili, že účast na PS Vzdělávání pomohla k síťování s dalšími členy skupiny, k vylepšení komunikace např. mezi mateřskými školami a základní školou³⁰. Lze doporučit neustále pracovat na koordinaci místních aktérů v oblasti zavádění inkluzivních opatření a sdílení know-how v tomto směru.

8.4 Udržitelnost

Jelikož většina opatření není naplněna, není považováno za relevantní hodnotit jejich udržitelnost do budoucna.

²⁶ Je nutné také vzít v potaz, že evaluace se uskutečňuje 4 až 5 měsíců od schválení dokumentu MPI. Tudíž lokální aktéři mají ještě více než 2,5 roku na uskutečnění realizace opatření v lokalitě.

²⁷ Zajišťují aktivity jako např. vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inkluze, kurzy zaměřené na spolupráci pedagoga a asistenta pedagoga, kurzy na osobnostně sociální rozvoj ve vztahu k prevenci patologických jevů, řešení konfliktních situací ve škole, ale také aktivity pro rodiče i děti.

²⁸ Většina respondentů velmi kladně hodnotila spolupráci s bývalou vedoucí Odboru sociálních věcí města Česká Kamenice, která měla výbornou znalost místních rodin a dětí a byla ochotná přijít do rodiny a zabývat se např. tím, proč dítě nepřišlo do školky, školy apod. V současnosti se dle respondentů rozvíjí spolupráce s nově nastoupivším vedoucím Odboru sociálních věcí a dvěma novými asistenty prevence.

²⁹ Mateřská škola spolupracovala s asistenty prevence kriminality např. kvůli ztrátě dětských věcí ze šaten. Dva asistenti prevence kriminality také navštěvují základní školu v době přestávek. Asistenti prevence kriminality také chodí do rodin např. budit děti, které zaspí.

³⁰ Jeden z respondentů hodnotil spolupráci mezi mateřskými školami a základní školou za nedostatečnou.

8.5 Shrnutí hlavních zjištění

K vyhodnocení Místního plánu inkluze lze závěrem konstatovat, že dva strategické cíle přesně navazují na problémy a tematické oblasti definované v MPI. **Strategický dokument MPI celkově obsahuje 20 opatření, z toho 18 opatření nebylo realizováno, 1 bylo realizováno pouze částečně a 1 bylo realizováno zcela.**

Dle respondentů je zájem naplňovat opatření uvedená v dokumentu MPI. Dle jejich názorů však přišla jednání pracovní skupiny vniveč, kvůli nepodání žádosti do některé z výzev OP VVV. Důvodem byla skutečnost, že žádost nebyla v odpovídajícím stavu, aby mohla být podána³¹. Dále v žádosti (a tedy i v dokumentu MPI) chyběla tzv. povinná aktivita, opatření, které by umožnilo žádat o dotaci³².

Lze také zhodnotit, že spolupráce ředitelů a ředitelek základních a mateřských škol s MAP by mohla mít kladný vliv na plnění opatření uvedených v MPI.

Ve městě Česká Kamenice můžeme najít příklady dobré praxe³³, které mohou být inspirací pro ostatní lokality. Kupříkladu NZDM Sklep nabízel nadstandartní pomoc dětem ze SVL v období pandemie Covid-19. V době od září 2020 do dubna 2021 byla zařízením poskytnuta pomoc dětem s distanční výukou přímou i materiální. Konkrétně bylo uskutečněno 269 výkonů v pomoci s distanční výukou, materiální pomocí a doučováním

ZŠ T. G. Masaryka dříve realizovala tzv. Odpolední školu, která probíhala každý týden jednu hodinu, v rámci níž učitelé měli na starost zhruba pětici dětí, jež měly problém se školním prospěchem. Díky tomuto opatření došlo ke snížení počtu neprospívajících žáků. V současnosti škola uskutečňuje toto doučování prostřednictvím podpory ze Šablon.

8.6 Doporučení

Poslední část zprávy se věnuje doporučením do budoucna, která vyplývají z hlavních zjištění evaluace. Snažili jsme se na zkušenost vyplývající ze spolupráce ASZ ve městě Česká Kamenice podívat co nejvíce komplexně.

Kromě doporučení adresovaných pro lokalitu Českou Kamenici, jsme stanovili také doporučení adresovaná samotné ASZ. Doporučení jsou tedy rozdělena do dvou sekcí podle toho, komu jsou adresována (viz tabulky níže).

³¹ Společnost ALTA PRO, s.r.o., která byla oslovena, aby žádost vytvořila, nedopracovala žádost do potřebného stavu, aby mohla být podána.

³² Součástí výzvy byly povinné aktivity, které nesměly v žádosti chybět. Konkrétně šlo o balíček aktivit a každý žadatel musel u daného balíčku vybrat minimálně jednu aktivitu, aby se dala žádost podat. Touto aktivitou mělo být mentorování a školení pedagogů běžné základní školy pedagogy Speciální základní a Praktické školy. Tito pedagogové byli osloveni, neměli však zájem aktivitu vykonávat. Po tomto zjištění nedošlo k oslovení jiných odborníků např. PPP, SPC či jiné speciální základní školy. Žádná jiná povinná aktivita v žádosti (a tedy i v MPI) nebyla zahrnuta, tudíž i tato skutečnost vedla k nepodání žádosti o dotaci.

³³ V rámci MAP ORP Děčín se uskutečnil tzv. KARIÉROVÝ ČTYŘLÍSTEK. Tento projekt získal národní cenu kariérového poradenství pro rok 2020 a také lze považovat za příklad dobré praxe v ORP Děčín.

8.6.1 Hlavní doporučení pro lokalitu Česká Kamenice

ZÁVĚRY	DOPORUČENÍ
1. Naplňování strategických cílů a opatření formulovaných v dokumentu MPI je zásadně ovlivněno nedostatkem finančních zdrojů. Pokud jde o aktivity a strategické cíle obsažené ve schváleném MPI, ty jsou v souladu s preferencemi aktérů. Jednotlivá opatření uvedená ve strategickém dokumentu MPI tedy reflektují potřeby, které v lokalitě jsou. Nicméně bude je obtížně naplňovat v důsledku nedostatku finančních zdrojů způsobeným nepodáním žádosti o dotaci. Žádost byla v lokalitě připravována, nebyla však nakonec podána. Důvodem byla skutečnost, že samotná žádost nebyla v odpovídajícím stavu, aby mohla být podána. Dále v žádosti (a tedy i v dokumentu MPI) chyběla tzv. povinná aktivita, opatření, které by umožnilo žádat o dotaci. Následně byli aktéři pracovníkem ASZ ujišťováni, že dojde k alokaci finančních prostředků do dané výzvy, nicméně se tak nestalo.	Lokalitě lze doporučit zapojit se do výzev v rámci Operačního programu JAK. Některá opatření definovaná ve strategickém dokumentu MPI bude pravděpodobně možné realizovat v rámci výzev Operačního programu JAK. Lokalitě lze doporučit pravidelně sledovat aktuality k výzvám v rámci OP JAK, ale také k jiným výzvám z ESIF, prostřednictvím kterých by došlo k realizaci opatření uvedených ve strategickém dokumentu MPI.
2. Opatření tuzemské stáže v jiných mateřských a základních školách nebylo realizováno. Současný KIV relevantním aktérům zaslal nabídku, týkající se zajištění stáže ve vybraných mateřských a základních školách.	Mateřským školám a základní škole lze doporučit zúčastnit se nabídnutých tuzemských stáží. Mateřským a základní škole lze doporučit zúčastnit se nabídnutých stáží (nicméně vzít v potaz aktuální vývoj onemocnění Covid-19).
3. Opatření, která nejsou náročná na finanční prostředky, např. návštěvy dětí z MŠ na ZŠ, vzájemné hospitace pedagogů, společné akce s rodiči, veřejné debaty, nebyla realizována. Z důvodu poměrně brzké evaluace jednotlivých opatření od schválení strategického dokumentu MPI a také nepříznivého vývoje onemocnění Covid-19, lze vysvětlit nerealizování opatření, která nejsou náročná na finanční prostředky, jako jsou např. návštěvy dětí z MŠ na ZŠ, vzájemné hospitace pedagogů, společné akce s rodiči, veřejné debaty.	Lze doporučit realizovat daná opatření, jelikož mohou mít velké benefity pro lokalitu, ať už je to sdílení know-how mezi pedagogy, či posílení vztahu mezi pedagogy a rodiči. Nicméně lze doporučit v momentu, kdy to vývoj pandemické situace dovolí, realizovat daná opatření, jelikož mohou mít velké benefity pro lokalitu, ať už sdílení know-how mezi pedagogy, či posílení vztahu mezi pedagogy a rodiči.
4. Dochází k nárůstu počtu hlásících se žáků na osmileté gymnázium současně s nárůstem žáků SVP na základní škole. Tato změna souvisí se zvedení inkluze ve vzdělávání. Vedení školy toto segregování přičítá obecně také státu (potažmo MŠMT), který umožnil vznik víceletých gymnázií a tedy odchod elitních majoritních žáků z běžných základních škol. Pokud se zaměříme na počet hlásících se žáků na osmileté gymnázium, dochází k jeho nárůstu současně s nárůstem žáků SVP na základní	Lze doporučit vedení školy, ale především zřizovateli školy, neignorovat tento problém a zaměřit se na jeho zvrácení. Této situaci by mohla pomoci realizace některých vybraných opatření uvedených v MPI. V tomto případě lze doporučit vedení školy, ale především zřizovateli školy, tedy městu Česká Kamenice, neignorovat tento problém a zaměřit

škole. Tato změna souvisí se zvedení inkluze ve vzdělávání. Vedení školy toto segregování přičítá obecně také státu (potažmo MŠMT), který umožnil vznik víceletých gymnázií a tedy odchod elitních majoritních žáků z běžných základních škol. Škola danou situaci vnímá tak, že se jedná o rozhodnutí konkrétních rodičů a přestupujících žáků. Dle Svobodové vedení školy a pedagogové vnímají, že segregovanost má své opodstatnění. „Postoj zástupců institucí a především pedagogů je současně takový, že segregovanost ve školství má své opodstatnění, protože romské děti ze sociálně vyloučených rodin se v prostředí běžné základní školy, na rozdíl od školy praktické, nedokáží začlenit a tím pádem ani nic naučit,“ (Svobodová 2019: 27).	se na jeho zvrácení. Této situaci by mohla pomoci realizace některých vybraných opatření uvedených v MPI např. <i>X Zvyšování dovedností učitelů identifikovat individuální potřeby žáků a reagovat na ně, včetně XIX Doučování žáků i např. XIII Sdílení dobré praxe mezi školami.</i> A neobejde se to bez <i>IX Navýšení a udržení kapacit podpůrných pedagogických profesí.</i> Přesouvání dětí na víceleté gymnázium může také obecně souviset s postoji majoritních rodičů vůči žákům se SVP a obecně minoritě. Této situaci by také pomohla realizace opatření <i>XVI Veřejné debaty</i> - cílem je šířit osvětu o důležitosti vzdělávání a posílit sociální soudržnost obyvatel České Kamenice. Setkání může mít formu debaty či participativního setkání metodou World Cafe, Open space atd. A dále také opatřeními jako je <i>XV Společné akce s rodiči</i> či <i>XVII Série článků k inkluzivnímu vzdělávání.</i>
5. Účast na jednáních PS Vzdělávání pomohla k síťování s dalšími členy pracovní skupiny a k vylepšení komunikace mezi nimi.	Lze doporučit neustále pracovat na koordinaci místních aktérů a na jejich vzájemné spolupráci.
Někteří respondenti se vyjádřili, že účast na PS Vzdělávání pomohla k síťování s dalšími členy pracovní skupiny a k vylepšení komunikace např. mezi mateřskými školami a základní školou (jejich spolupráce byla považována za nedostatečnou).	Zřizovateli lze doporučit neustále pracovat na koordinaci aktérů (ředitelů, pedagogů) v oblasti zavádění inkluzivních opatření, sdílení know-how v tomto směru a na jejich vzájemné spolupráci.

8.6.2 Doporučení adresovaná ASZ

Doporučení adresovaná ASZ včetně provázání se závěry jsou podrobněji formulována v procesní evaluaci. Pro úplnost zde opakujeme jen stručně nejpodstatnější z nich.

Nejdůležitější doporučení pro ASZ:

- Zajistit detailní provedení procesem zpracování projektové žádosti.
- Prostřednictvím např. školení zajistit, aby konzultant inkluzivního vzdělávání znal obsah výzev nejlépe před vstupem do lokality včetně všech kritérií, které je povinné splnit, a měl znalost aktérů, kteří se mohou do výzvy zapojit.
- Zajistit, aby konzultant inkluzivního vzdělávání měl odpovídající velikost úvazku dle velikosti lokality a množství spolupracujících lokálních partnerů.

9. Zdroje a literatura

Charvát, P. 2019. *Vstupní analýza města Česká Kamenice*. Praha: Agentura pro sociální začleňování.

Laštůvka, J. n. a. *Foto Česká Kamenice*.

Město Česká Kamenice ve spolupráci s ASZ. 2021. *Místní plán inkluze města Česká Kamenice pro období 2021-2023*. Praha: Agentura pro sociální začleňování.

MŠMT. 2020a. *Výkazy S1 o mateřských školách*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

MŠMT. 2020b. *Výkazy M3 o základních školách*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Svobodová, A. 2019. *Vstupní analýza v oblasti vzdělávání a volného času města Česká Kamenice*. Praha: Agentura pro sociální začleňování.

10. Přílohy

Příloha 1: Harmonogram evaluace

Aktivita	Obsah činnosti	Datum
Desk research	sekundární analýza dat, zpracování dat z MŠMT	8/2021
Evaluační design	vytvoření evaluačního designu	8/2021
Tvorba evaluačních nástrojů	výběr a tvorba vhodných evaluačních nástrojů (scénář rozhovorů)	8/2021
Rekrutace respondentů	oslovení a domluvení termínů rozhovorů	8/2021
Sběr dat	10 polostrukturovaných rozhovorů	8-9/2021
Analýza dat	čistění dat, triangulace, kódování etc.	9/2021
Psaní výzkumné zprávy	formulace zjištění + doporučení	10/2021
Zpracování připomínek od ASZ	zpracování interních připomínek	10/2021

Zdroj: Vlastní